

Institute for Macroeconomic
and Regional Studies

Makroiqtisodiy va hududiy tadqiqotlar instituti

2023
2024
2025

APREL
MAY
IYUN

Faoliyatning
asosiy
ko'rsatkichlari

Mundarija

2017-2023 yillarda O'zbekiston hududlarida sanoatning rivojlanishidagi ijobiy o'zgarishlar tahlil qilindi.....	2
Ota-onalarning farzandi kelajagiga qanchalik mas'uliyat bilan yondashayotgani va ta'lif-tarbiya jarayonidagi ishtirokini o'rGANISH maqsadida so'rov o'tkazildi.....	4
2024-yilning may oyida Toshkent shahridagi yirik supermarketlarda 21 nomdagि oziq-ovqat mahsulotlari narxining o'zgarishi ko'rib chiqildi.....	5
2024-yilning aprel oyida Toshkent shahrida uy-joylar uchun taklif etilgan ijara narxlari tahlil etildi	6
2024-yilning birinchi choragida O'zbekiston bank tizimidagi raqobat darajasi o'rGANILDI	8
Elektrotexnika sanoatida amalga oshirilgan islohotlar natijasi ko'rib chiqildi	10

2017-2023 yillarda O'zbekistonda sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish hajmi 1,4 barobar oshib, 2023-yilda 655,8 trillion so'mni tashkil etdi. Mamlakatimizning 9 ta hududi, jumladan Andijon, Namangan, Xorazm, Jizzax, Toshkent, Samarqand, Sirdaryo, Surxondaryo viloyatlari va Toshkent shahrida investitsiya faolligi va mahalliy resurslarni qayta ishlash bo'yicha ishlab chiqarish quvvatlarining oshishi hisobiga sanoat tarmog'ining jadal o'sishi (1,5-2,1 barobar) ta'minlandi.

Tahlil qilinayotgan davrda 11 ta hududda YaHMda sanoat ulushining ortishi hududlar iqtisodiyotidagi jiddiy o'zgarishlardan dalolat beradi. Shunday qilib, sezilarli siljishlar Navoiy (2018-yilda 54,6% dan 2023-yilda 70,4% ga), Jizzax (9,2% dan 16,9% ga), Toshkent (40,6% dan 47% ga), Andijon (22,4% dan 27,9% ga), Buxoro (12,9% dan 18,3% ga), Sirdaryo (21,3% dan 26,4% ga), Xorazm (12,8% dan 15,6% ga) va Namangan (12,6% dan 15,2% ga) viloyatlarida kuzatildi. Natijada, YaHMdagi sanoat ulushi 15% dan past bo'lgan hududlar sonini oltitadan bittagacha qisqartirishga erishildi.

Mamlakat ishlab chiqarish sanoatidagi tarkibiy o'zgarishlar o'rtacha texnologik ishlab chiqarish ulushining 49,1% dan 62,3% ga o'sishi bilan bog'liq. Aksariyat hududlarda, ayniqsa Buxoro (47,7% dan 62,2% ga), Jizzax (26,3% dan 71,4% ga), Qashqadaryo (34,3% dan 49% ga), Namangan (16,8% dan 24,3% ga), Sirdaryo (13,2% dan 24,8% ga), Xorazm (39,7% dan 49,6% ga) viloyatlarida shunga o'xshash natijaga kimyo, avtomobilsozlik va elektrotexnika sanoatining rivojlanishi hisobiga erishildi.

2023-yil yakuniga ko'ra, Toshkent shahri (41,2 mln. so'm), Navoiy (95,4 mln. so'm), Toshkent (35,0 mln. so'm) viloyatlari bilan bir qatorda Andijon viloyati (21,9 mln. so'm) ham sanoati rivojlangan hududlar guruhiga kiritildi. Bu yerda aholi jon boshiga to'g'ri keladigan ishlab chiqarish ko'rsatkichi respublika ko'rsatkichidan (18,0 mln. so'm) yuqori bo'ldi. 2017-2023 yillarda Buxoro (8-o'rindan 6-o'ringa), Jizzax (12-o'rindan 7-o'ringa), Xorazm (11-o'rindan 8-o'ringa) viloyatlarining reytingdagi orni yaxshilandi. Bu esa ularning o'rtacha rivojlangan hududlar guruhiga (aholi jon boshiga ishlab chiqarish 9-18 mln. so'mni tashkil etadi) kirishiga imkon berdi.

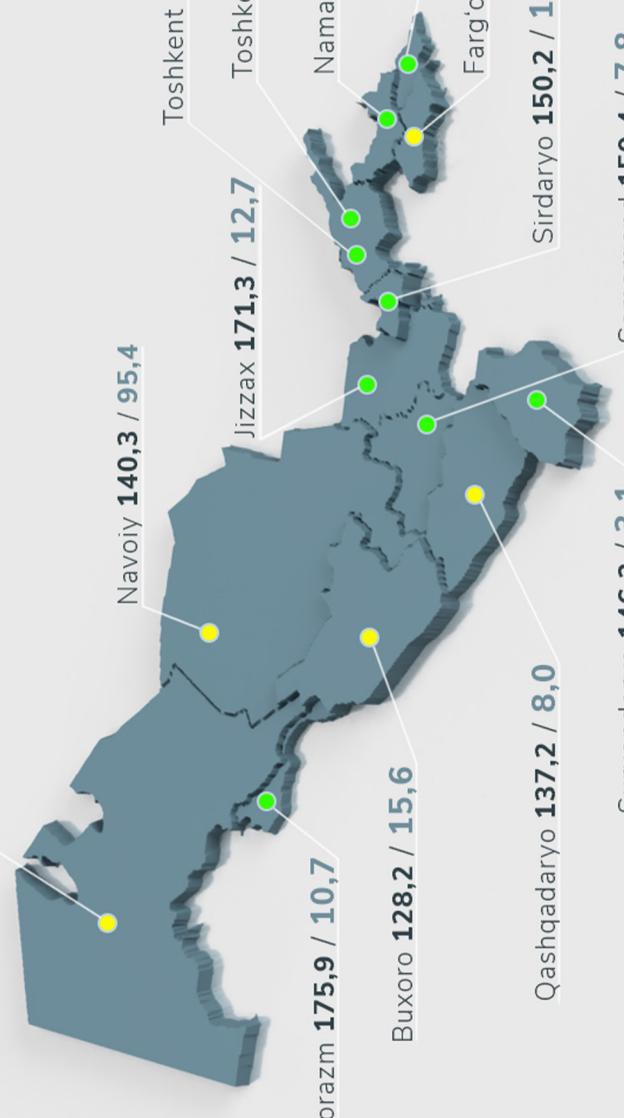
«O'zbekiston – 2030» strategiyasida

mahalliy xom ashyo bazasidan samarali foydalanish va ilg'or texnologiyalarni joriy etish, sanoatning «drayver» sohalarini rivojlantirish va hududlarning sanoat salohiyatini to'liq ishga solish ko'zda tutilgan. Bunda hududlar imkoniyatidan kelib chiqib, elektrotexnika, farmatsevtika, mashinasozlik, kimyo, energetika, biotexnologiya kabi yo'nalishlarga katta e'tibor qaratilgan bo'lib, hududlarda ilmiy-ishlab chiqarish klasterlari, «Izlanish va rivojlantirish» (R&D) markazlarini tashkil etish rejalashtirilgan.

2017-2023 YILLARDA O'ZBEKISTON HUDUDLARIDA IQTISODIYOTNI SANOATLASHTIRISHNING O'ZGARISHI

O'zbekiston viloyatlariда саноат махсулотларини исхлаб чигарish darajasi

Qoraqalpog'iston Respublikasi **122,4 / 9,5**

● 2017-2023 yillarda саноат махсулотларини исхлаб
чигарish hajmining o'sishi (foiz hisobida)

● 2023-yilda O'zbekiston viloyatlariда аholi jon boshiga
to'g'ri keladigan саноат махсулотlari hajmi (mln.sq.m)

Izoh:
● Jadal o'sish
● Mo'tadil o'sish

Manba: O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi ma'lumotlari

↑ 2018-2023 yillarda саноатning YoHMdag'i ulushining artishi
↓ 2018-2023 yillarda саноатning YoHMdag'i ulushining kamayishi

2023-yilda саноатning YoHMdag'i ulushi
(foiz hisobida)

O'zbekiston Respublikasi	26,1	↓
Qoraqalpog'iston Respublikasi	22,2	↓
Andijon viloyati	27,9	↑
Buxoro viloyati	18,3	↑
Jizzax viloyati	18,3	↑
Qashqadaryo viloyati	17,1	↓
Navoiy viloyati	70,4	↑
Namangan viloyati	15,2	↑
Samarqand viloyati	15,4	↑
Surxondaryo viloyati	7,3	↑
Sirdaryo viloyati	26,4	↑
Toshkent viloyati	47,0	↑
Farg'ona viloyati	20,3	↑
Xorazm viloyati	15,6	↑
Toshkent shahri	30,0	↓

So'rovda o'rtacha yoshi 43 ga teng bo'lgan 3602 nafar ota-onalarning farzandini etdi (N=3602). Ularning 75 foizini ayollar, 25 foizini erkaklar tashkil etdi. Respondentlarning 40 foizi oliy, 37 foizi o'rta-maxsus va 23 foizi o'rta ma'lumotga ega.

So'rovda ishtirok etganlarning 26 foizini uy bekasi, ishsiz, nogiron va nafaqadagi kishilar tashkil etdi. Respondentlarning 66,7 foizi qiz farzandning, 33,3 foizi esa o'g'il farzandning ota-onasi.

So'rovda qatnashganlarning 70 foizi farzandi buva-buvisi bilan istiqomat qilmasligini bildirgan. Aytib o'tish joizki, bugungi kunda respublikadagi har bir oilaga 0,33 nafar qariya to'g'ri keladi.

So'rov natijasi ota-onalarning 94,6 foizi farzandi kelajagi haqida o'zaro suhbatlashib turishini, 13,9 foizining fikrlari bir xil emasligini ko'rsatdi.

Ota-onalarning 97,8 foizi farzandi bilan uning bo'lajak kasbi va qiziqishlari to'g'risida suhbatlashib turishini, 2,2 foizi esa bu haqida umuman suhbatlashmasligini bildirgan. Ularning 64,5 foizi qiz farzandning ota-onasi va 40 foizi oliy ma'lumotga ega.

So'rov natijalariga ko'ra, yoshlarning 20,7 foizi shifokor, 18,2 foizi o'qituvchi, 15,0 foizi jurnalist, 10,5 foizi iqtisodchi, 7,8 foizi IT sohasi mutaxassis, 5,2 foizi tadbirkor, 5,3 foizi moliyachi va 1 foizi huquqshunos bo'lish istagini.

Qizlar asosan shifokor (24,3 foiz), o'qituvchi (22,5 foizi), jurnalist (21,1 foiz) va iqtisodchi (7 foizi) bo'lishni rejalashtirmoqda.

O'g'il bolalar esa iqtisodchi (17,5 foiz), IT mutaxassis (14,3 foiz), moliyachi (8,4 foiz), tadbirkor (8,2 foiz) va sportchi (4,4 foiz) bo'lish istagini bilidrgan.

So'rov natijalariga ko'ra, ota-onalarning bor yo'g'i 56,0 foizi farzandining ta'lif olishdagi yutuqlarini to'liq qoniqarli, 12,6 foizi esa qoniqarli emas, deb baholaydi.

Tadqiqot davomida o'quvchilarning 75 foizi qo'shimcha darslarga borishi aniqlandi.

OTA-ONALAR ORASIDA SO'ROV

So'rovda qatnashganlarning 70 foizi farzandi buva-buvisi bilan istiqomat qilmasligini bildirgan. Aytib o'tish joizki, bugungi kunda respublikadagi har bir oilaga 0,33 nafar qariya to'g'ri keladi.

Ota-onalarning 94,6 foizi farzandi kelajagi haqida o'zaro suhbatlashib turishini ma'lum qilgan.

Ota-onalarning 97,8 foizi farzandi bilan uning bo'lajak kasbi va qiziqishlari to'g'risida suhbatlashib turishini bildirgan.

Qiz bolalar asosan shifokor (24,3 foiz), o'qituvchi (22,5 foizi), jurnalist (21,1 foiz) va iqtisodchi (7 foizi) bo'lishni rejalashtirmoqda.

O'g'il bolalar esa iqtisodchi (17,5 foiz), IT-mutaxassis (14,3 foiz), moliyachi (8,4 foiz), tadbirkor (8,2 foiz) va sportchi (4,4 foiz) bo'lish istagini bildirgan.

So'rov natijalariga ko'ra, ota-onalarning bor yo'g'i 56,0 foizi farzandining ta'lif olishdagi yutuqlaridan to'liq qoniqishini bildirgan.

2024-yilning may oyida Toshkent shahridagi yirik supermarketlarda
21 nomdagagi oziq-ovqat mahsulotlari narxining o'zgarishi ko'rib chiqildi

o'qish vaqt
32 soniya

Monitoring natijalari 10 xil mahsulot bo'yicha minimal narxlar o'tgan oydagiga nisbatan pasayganligini ko'rsatdi*. Shunday qilib, bodringning narxi 49,0 foiz, sariq piyozning narxi 24,5 foiz, kartoshkaning narxi 16,9 foiz, olmaning narxi 16,7 foiz, karamning narxi 14,6 foiz, tuxumning narxi 11,7 foiz, qizil sabzining narxi 8,3 foiz, pomidorning narxi 6,3 foiz, tovuq go'shtining (file) narxi 4,9 foiz, shakarning narxi 3,6 foiz pasaygan.

6 nomdagagi mahsulotlarning eng past narxi o'zgarishsiz qolgan. Bular: guruch, grechka, makaron, sut, margarin, kungaboqar yog'i.

5 nomdagagi mahsulotlar narxi oshgan. Narxining oshishi bo'yicha banan yetakchi bo'ldi. Banan narxining qisqa muddatli o'sishi vaqtinchalik bozor omillari, talab va taklifning o'zgarishi bilan bog'liq.

*tahlil 4-aprel va 2-may kunlari o'tkazilgan monitoring ma'lumotlari asosida qilindi.

Toshkent shahrida ijara narxlari pasayishda davom etmoqda. 2024-yilning aprel oyida poytaxtda o'rtacha ta'mirlangan xonadonlar uchun ijara narxlari mart oyidagiga nisbatan o'rtacha 0,9 foizga, to'liq ta'mirlangan xonadonlar uchun esa o'rtacha 1,12 foizga pasaygan.

O'rtacha ta'mirlangan uy-joy ijarasi.

2024-yilning aprel oyida o'rtacha ta'mirlangan 1 xonali turar joy uchun taklif etilgan ijara narxlari mart oyidagiga nisbatan o'rtacha 1,4 foizga pasayib, 386 AQSh dollarini tashkil etgan bo'lsa, 2 xonali xonadonlar uchun ijara narxlari 0,4 foizga pasaygan va 434 dollargacha tushgan. Shuningdek, o'rtacha ta'mirlangan 3 va 4 xonali turar joylar uchun ijara narxlari mos ravishda 1,3 foiz va 0,6 foizga pasaygan va o'rtacha narxlar 507 va 587 dollarni tashkil etgan.

O'rtacha ta'mirlangan uy-joy uchun nisbatan arzon ijara narxlari Sergeli (1 xonali - 350 dollar, 2 xonali - 384 dollar, 3 xonali - 429 dollar, 4 xonali - 441 dollar), Olmazor (1 xonali - 361 dollar, 2 xonali - 408 dollar, 3 xonali - 449 dollar, 4 xonali - 477 dollar) tumanlarida taklif etilgan bo'lsa, eng qimmat ijara narxlari Shayxontohur (1 xonali - 412 dollar, 2 xonali - 449 dollar, 3 xonali - 524 dollar, 4 xonali - 627 dollar) va Mirobod (1 xonali - 457 dollar, 2 xonali - 518 dollar, 3 xonali - 612 dollar, 4 xonali - 798 dollar) tumanlarida kuzatildi.

To'liq ta'mirlangan uy-joy ijarasi. Aprel oyida to'liq ta'mirlangan 1 xonali turar joylar uchun o'rtacha ijara narxi 467 dollarni tashkil etib, o'tgan mart oyidagiga nisbatan 0,8 foiz tushgan bo'lsa, 2 xonali turar joylar uchun ushbu ko'rsatkichlar mos ravishda 631 dollarni va 2,1 foizni tashkil etgan. Shuningdek, 3 xonali turar joylar uchun taklif etilgan o'rtacha ijara narxlarida (784 dollar) ham biroz (0,4 foiz) pasayish kuzatildi.

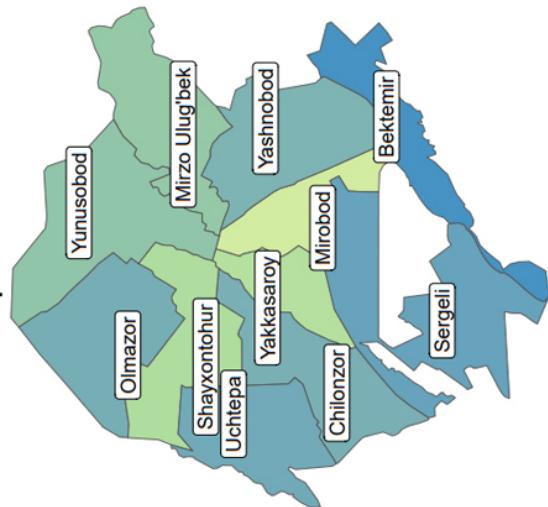
Shuningdek, to'liq ta'mirlangan 4 xonali turar joylar o'rtacha ijara narxlari ham 1,1 foiz tushib, 901 dollargacha pasaygan.

To'liq ta'mirlangan turar joylar uchun eng arzon ijara narxlari Uchtepa (1 xonali - 392 dollar, 2 xonali - 484 dollar, 3 xonali - 619 dollar, 4 xonali - 736 dollar) va Chilonzor (1 xonali - 413 dollar, 2 xonali - 512 dollar, 3 xonali - 652 dollar, 4 xonali - 774 dollar) tumanlarida, eng qimmat ijara narxlari esa Shayxontohur (1 xonali - 557 dollar, 2 xonali - 846 dollar, 3 xonali - 1069 dollar, 4 xonali - 1068 dollar) va Mirobod (1 xonali - 541 dollar, 2 xonali - 839 dollar, 3 xonali - 1028 dollar, 4 xonali - 1093 dollar) tumanlarida kuzatildi.

Ijara narxlari to'g'risidagi ma'lumotlar olx.uz platformasidan veb skreping (web scraping) usulida to'plandi. Bunda 2024-yilning mart oyi uchun 52.2 mingta va aprel oyi uchun 86 mingta ma'lumotdan foydalanildi. Ikkala davr uchun ham tahlil narxlar chegarasining yuqori va pastki 5 foizlik kvantillari chiqarib tashlangandan keyin amalga oshiriligan. ■

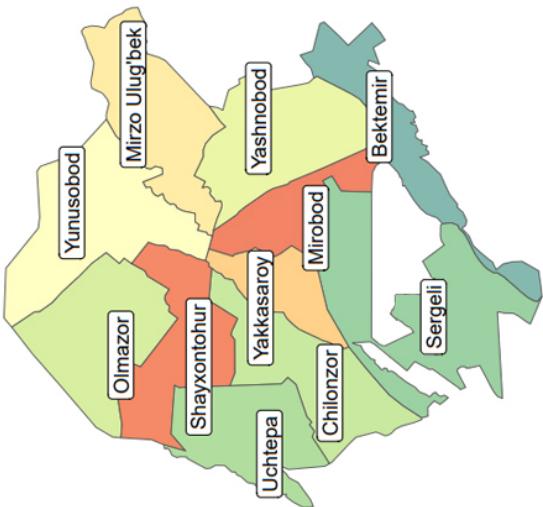
Aprel-2024

O'ra tamirlanagan

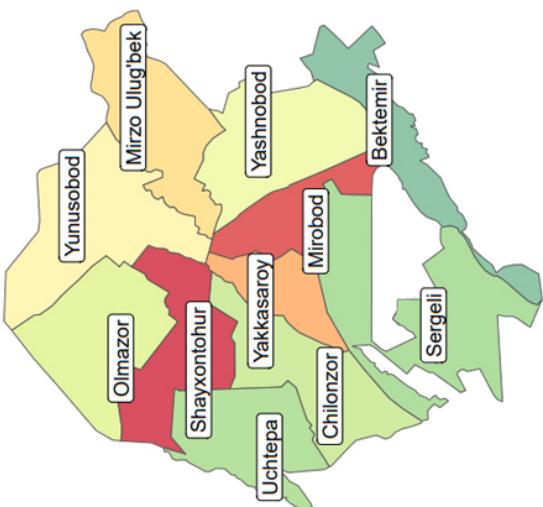
Mart-2024

To'liq tamirlanagan

Ijara narxlari darajasi

400	500	600	700	800	900
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Mazkur tahlilda raqobat dinamikasini baholashda xalqaro amaliyotda keng qo'llaniladigan Xerfindal–Xirshman indeksidan (HHI) foydalanildi.

Ushbu konsentratsiya ko'rsatkichining o'zgarish dinamikasini kuzatish bozorda monopoliya darajasini baholash va raqobatni yaxshilashga qaratilgan chora-tadbirlarni ko'rish imkonini beradi.

Aktivlar. 2024-yilning birinchi choragida aktivlar bo'yicha hisoblangan HHI indeksi 25 birlikka yaxshilanib, 867 ni tashkil etdi. Bunda, joriy yilning 1-aprel holatiga ko'ra, tijorat banklarining jami aktivlari hajmi 665,6 trln. so'mga yetib, yil boshidagiga nisbatan 13,5 trln. so'mga, 2023-yilning 1-aprel holati bilan taqqoslaganda esa 101 trln. so'mga oshdi.

Davlat ulushi mavjud bo'lgan banklarning jami aktivlardagi ulushi 1 foiz bandga kamayib, 67 foizni tashkil qildi. Jumladan, «Asakabank»ning jami aktivlardagi ulushi 0,6 foiz bandga (8,90 foizdan 8,27 foizga), «O'zmilliybank»niki 0,5 foiz bandga (19,55 foizdan 19,01 foizga) va «Mikrokrediebank»niki 0,1 foiz bandga (2,92 foizdan 2,84 foizga) kamaygan.

Kreditlar. Kredit qo'yilmalari bo'yicha hisoblangan HHI 2024-yilning 1-aprel holatiga ko'ra, 973 birlikni tashkil qildi va o'tgan yilning mos davridagiga (1042) nisbatan 69 birlikka yaxshilandi. Davlat ulushi mavjud bo'lgan banklar tomonidan ajratilgan kreditlarning jami bank tizimi kreditlaridagi ulushi 1 foiz bandga pasaygan.

2024-yilning birinchi choragida tijorat banklarning jami kreditlar qoldig'i 1,5 foizga o'sib, 478 trln. so'mni tashkil etdi. Jumladan, jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlar o'tgan yilning birinchi choragi bilan taqqoslaganda 40 foizga oshgan. Bunda ta'lim kreditlari hajmi 97 foizga, iste'mol kreditlari hajmi 66 foizga, mikroqarzlar hajmi 64 foizga va ipoteka kredlari hajmi 24 foizga o'sgan.

2024-yilning mart oyida milliy valyutada ajratilgan kreditlar bo'yicha o'rtacha tortilgan foiz stavkalari dekabr oyidagi ko'rsatkichga nisbatan 0,4 foiz bandga pasayib, 23,6 foizni tashkil etdi. Bu esa o'z navbatida kuchli raqobat bilan birgalikda inflyatsiya darajasi barqarorlashuvini ko'rsatadi.

Depozitlar. 2024-yilning 1-aprel holatiga ko'ra, depozitlar hajmi 243 trln. so'mni tashkil etmoqda. Bu o'tgan yilning mos davridagiga nisbatan qariyb 30 trln. so'mga ko'p. Tahlil qilinayotgan davrda depozitlar bo'yicha hisoblangan HHI indeksi 720 birlikdan 674 birlikka yaxshilangan.

Xususiy va chet el kapitali ishtirokidagi banklar tomonidan jalg qilingan depozitlarning jami jalg qilingan depozitlardagi ulushi o'tgan yilning birinchi va to'rtinchi choraklarida mos ravishda 39 va 49 foizni tashkil qilgan bo'lsa, 2024-yilning birinchi choragiga kelib, 50 foizga yetdi. Jumladan, «Kapitalbank» ulushi 0,6 foiz bandga (12,45 foizdan 13,08 foizga), O'zKDB (2,6 foizdan 3 foizga) va «Anorbank» ulushi (1,5 foizdan 1,9 foizga) 0,4 foiz bandga oshgan.

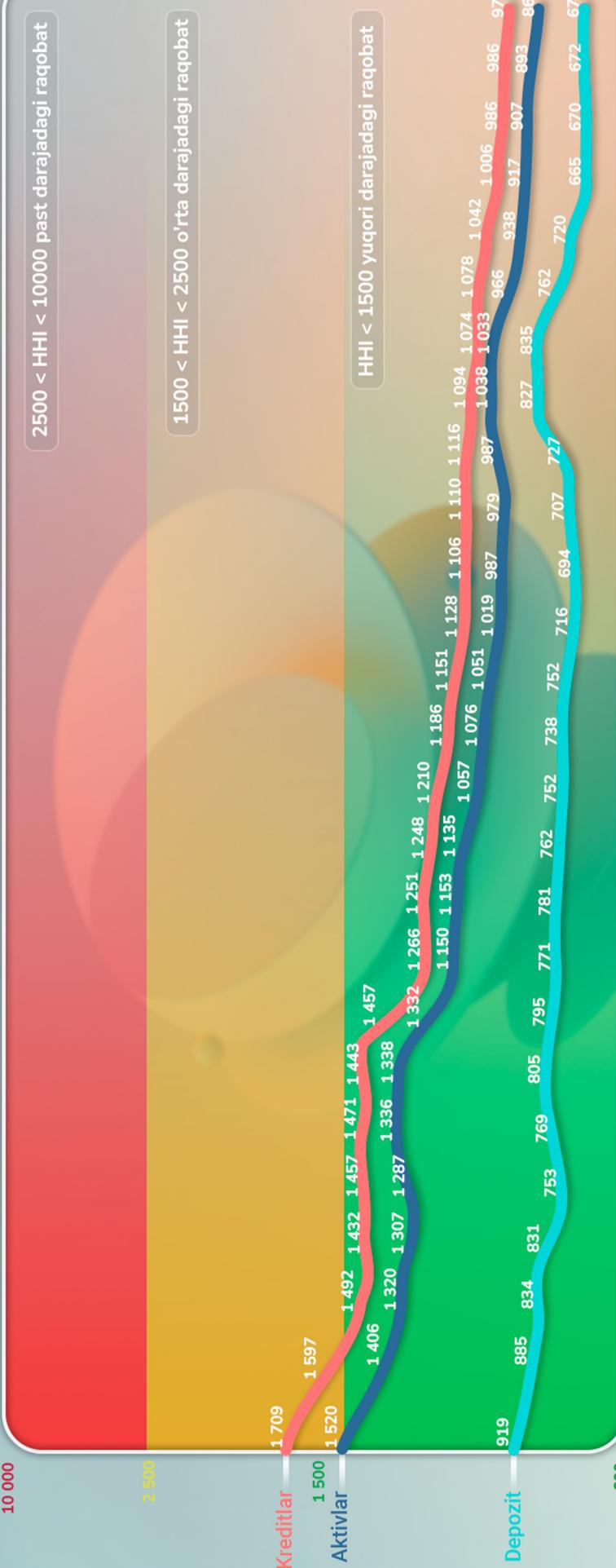
2024-yilning 1-aprel holatiga ko'ra, depozitlarning dollarlashuv darajasi 29,8 foizni tashkil etdi. Milliy valyutadagi muddatli depozitlar bo'yicha foiz stavkalari 2024-yilning birinchi choragida 2023-yilning dekabr oyidagiga nisbatan 0,2 foiz bandga oshib, 19,9 foizni tashkil qildi. Depozit foiz stavkalarining oshishi banklar o'z mijozlari uchun yanada jozibador shart-sharoitlarni taklif qilishga intilayotganidan va raqobat darajasi kuchayganidan dalolat beradi.

HHI (Xerfindal - Xirshman indeksi)

10 000

2 500

600

Jahonda elektrotexnika sanoati jadal sur'atlar bilan rivojlanayapti va dunyo elektrotexnika bozorida Yaponiya, AQSh, Germaniya, Xitoy, Koreya Respublikasi, Singapur, Malayziya kabi mamlakatlarning mavqeい kuchli. Hozirgi kunda dunyoning ko'plab mamlakatlarida "aqli shahar", "uglerodsiz shahar", "aqli uy" yoki "aqli issiqxona" kabi konsepsiylar joriy etilmoqda. Bu o'z navbatida elektrotexnika sanoatining yanada rivojlanishi, uning mahsulotlariga bo'lgan talabning keskin oshishiga olib kelayotir.

Yangi O'zbekiston iqtisodiyotining barqaror rivojlanishida sanoat, xususan, elektrotexnika sanoati muhim o'rinni tutadi. So'nggi yillarda respublikamizda amalga oshirilayotgan keng ko'lamli islohotlar elektrotexnika sanoatini iqtisodiyotni harakatlantiruvchi muhim omillardan biriga aylantirdi. Xususan, 2017-yilda respublikadagi elektrotexnika korxonalarini soni 48 tani tashkil etgan bo'lsa, bu ko'rsatkich 2023-yil oxiriga kelib, 9,4 barobar oshdi va 451 taga yetdi.

Tahlillarga ko'ra, 2023-yilda elektrotexnika sanoati korxonalarini tomonidan 2 mingdan ortiq turdag'i jami 26,4 trln. so'mlik mahsulot ishlab chiqarildi. Bu 2022-yildagiga nisbatan 118,4 foiz ko'p. Tarmoq korxonalarida ishlab chiqarilgan mahsulotlarning 81,9 foizini yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulotlar tashkil etadi. Shu bilan birga jami ishlab chiqarilgan mahsulotlar tarkibida yuqori texnologik mahsulotlarning ulushi 60,1 foizni tashkil qiladi. 2017-2023 yillarda ishlab chiqarish hajmi 2,3 barobar, eksport hajmi esa 5,5 barobar oshdi.

O'zbekistonning GSP+ imtiyozlar tizimiga qo'shilishi elektrotexnika sanoati tizimida faoliyat yuritayotgan korxonalarga savdo aloqalarini kengaytirish uchun sharoit yaratdi. Natijada, 2023-yilda, 200 xildan ortiq, umumiyligi qiymati 1,05 mlrd. AQSh

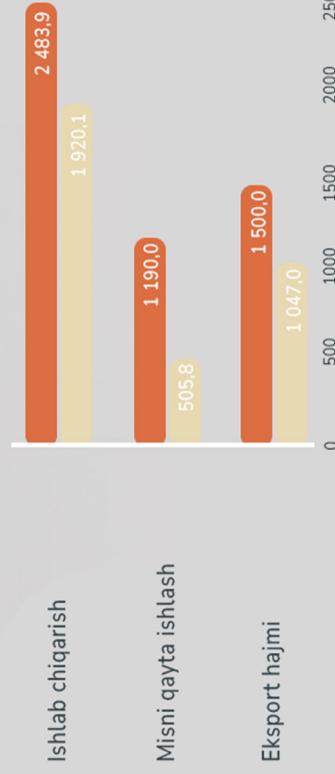
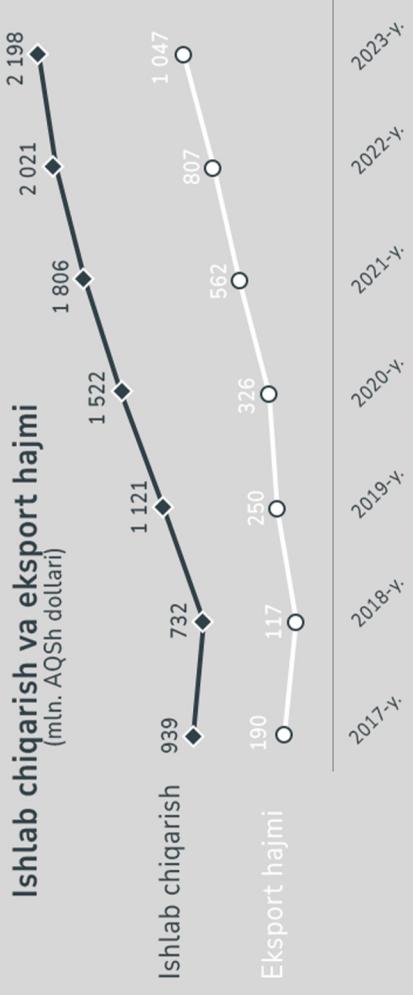
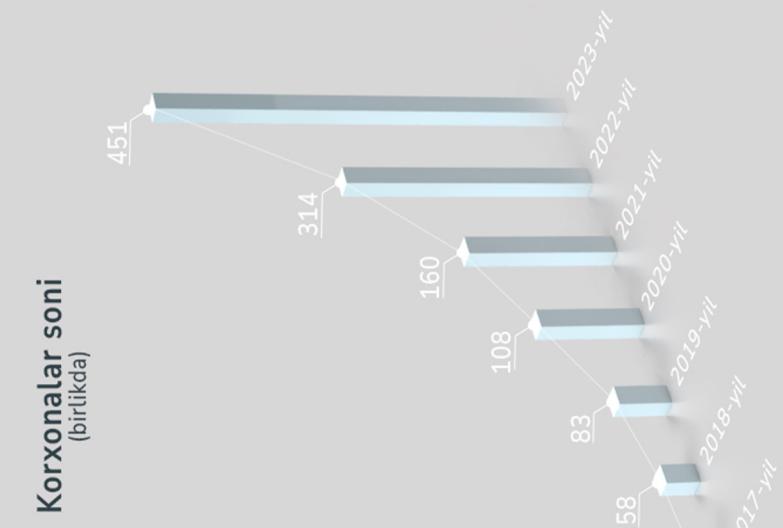
dollariga teng (prognozga nisbatan 104,7 foiz ko'p) innovatsion elektrotexnika mahsulotlari Yevropa Ittifoqi, MDH mamlakatlari, Buyuk Britaniya, Turkiya, Xitoy, BAA kabi 68 ta mamlakatga eksport qilindi.

Ma'lumot uchun: Agar 2017-yilda tarmoq korxonalarini tomonidan 4,8 trln. so'mlik mahsulot ishlab chiqarilgan va uning 189,7 mln. dollarlik qismi yoki 20,2 foizi eksport qilingan bo'lsa, 2023-yilga kelib, 23,8 trln. so'mlik mahsulot ishlab chiqarildi va uning 1 047 mln. dollarlik qismi yoki 47,6 foizi eksport qilindi.

Elektrotexnika sanoatining salohiyatini yangi bosqichga olib chiqish maqsadida "O'zbekiston – 2030" strategiyasida qator chora-tadbirlar va vazifalar belgilangan. Jumladan:

- sohada eng tez o'sib borayotgan yo'naliishlarda ilmiy tadqiqotlarni kuchaytirish, «korxona-oliygoh-ilmiy tashkilot» klaster tizimlarini joriy etish;
- mahalliy xomashyo bazasidan samarali foydalanish va ilg'or texnologiyalarga asoslangan sanoatni rivojlantirish hisobiga misni qayta ishlash hajmini 300 ming tonnaga oshirish va maishiy texnikani ishlab chiqarishni mahalliylashtirishga 1,5 mlrd. dollar investitsiya jalb qilish;
- elektrotexnika sanoatida izlanish va rivojlantirish (R&D) markazlarini tashkil etish.

2017-2023 YILLARDA ELEKTROTEXNIKA SANOATIDAGI O'ZGARISH NATIJALARI

INSTITUT JAMOASI

Makroiqtisodiy va hududiy tadaqiqotlar instituti